

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvtatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum gratiæ infusio & culpæ remissio sint idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](#)

gitatio autem singulorum peccatorum debet vel A præcedere, vel saltē sequi iustificationem.

AD QUINTVM dicendū, qđ ex hoc quod alius sibi Deū finē constituit, sequit̄ quod nō confituant sibi finem in peccato, & ita quod auerterit a pposito peccātū hoc autem nō sufficit ad deletionē peccati præteriti, vt dictum est, & ideo rō non sequitur.

A D SEXTVM dicendū, qđ motus lib. arb. in p̄tīm p̄sequendū, vel amplectēdū iustificationi opponit, non autem motus lib. arb. in peccātū fugiendū: hic enim motus cū iustificatione conuenit quæ est motus a peccato. Nam fuga aliquis est motus ab illo.

ARTICVLVS VI.

Vtrum gratia infuso, & culpa remissio idem sint.

S E X T O querit̄, vtrū grātia infuso, & culpē remissio sint idem, & vñ quod sic. Idem enim est posi-

tio affirmationis, & remotio negationis: sed culpa nihil aliud esse videtur quā defectus gratiae, ergo idem videtur esse remotio culpæ, & infuso grātiae.

¶ Præt. Gratia & culpa opponuntur sicut tenebra, & lux: sed remotio tenebra, & induc̄tio lucis sunt idem, ergo remissio culpæ & infuso grātiae sunt idem.

¶ 3 Præt. Remotio culpæ p̄cipue attenditur quantū ad deletionem maculae: macula autem non vñ esse aliquid positivē in anima, qā si caliquo modo effet a Deo, & sic vñ quod sit priuatum sola: nō aut̄ est priuatio nisi eius cū quo simul esse non pot̄, qđ est grātia.

remotio ergo culpæ nihil est aliud quā infuso grātiae. Sed diceres, qđ macula nō solū ponit absentiam grātiae, sed aptitudinē & debitum respectu grātiae habenda.

¶ 4 Sed contra. Omnis priuatum ponit aptitudinem in subiecto, cum remotio priuationis, & induc̄tio habitus sint idem: ergo hoc non impedit, quin remotio culpæ & infuso grātiae sint idem.

¶ 5 Præt. Secundum Philosophū. Generatio vnius est corruptio alterius: cum ergo remotio culpæ sit quædam ipsius corruptio: infuso aurem gratiae est quædam ipsius generatio: ergo idem est infuso grātiae, quod remotio culpæ.

SED CONTRA est, quod inter quatuor quæ requiriuntur ad iustificationem impii, connumerantur duo, infuso grātiae, & culpæ remissio.

¶ 2 Præt. Quæcumque sic se habent quod vnum potest esse sine altero, non sunt idem: sed infuso grātiae potest esse sine remissione aliquius culpæ, sicut in angelis beatis, & in primo homine ante casum, & in Christo, ergo remissio culpæ, & infuso grātiae nō sunt idem.

RESPON. Dicendū, qđ remissio culpæ, & infuso grātiae non sunt idem, & hoc sic patet. Mutationes, nō penes terminos distinguuntur: infusionis aut̄ gratiae terminus est gratiam inesse, remissionis vero culpæ culpam non esse. Est aut̄ oppositorum quātum ad hoc attendunt quādam differentia: nā quēdā opposita sunt, quorum vitūq; ponit naturā aliquā, ut albū & nigrū, & in talibus oppositis negatio vtriusq; est negatio realis, id est aliquius rei. Et ideo cū affirmatio non sit negatio, quia esse album nō est idem qđ nō esse nigrū, sed realiter differunt, ideo corruptio nigrī, cuius terminus est non esse nigrū: & genitio albi, cuius terminus est esse album, sunt realiter diversæ mutations, quis sit vñus motus, vt supra dīctū est. Quædā vero opposita sunt, quorum alterū in est natura quædā, reliquum vero nō est nisi remotio, vel negatio ipsius, sicut patet in oppositis sūm affirmationē & negationē, vel sūm priuationē & habitum. Et in talibus negatio oppositi, quod po-

nit naturam aliquam, ē realis, quia est aliquius rei: negatio vero alterius oppositi non est realis, quia non est aliquius rei. Est enim negatio negationis, qđ est negatio alterius oppositi. Et ideo hæc negatio negationis nihil differt fm rem a positione alteri², unde secundum rem idē est generatio albi, & corruptio non albi. Sed quia negatio, quamvis non sit res nature, est tñ res rationis: ideo negatio negationis sūm rationem, sicut fm modum intelligendi, est aliud a positione affirmationis. Et sic corruptio nō albi secundum modum intelligēdi est aliud quam generatio albi. Patet igitur quo si culpa omnino nō est aliud positivē, idē est infuso grātiae, & remissio culpæ secundū rem, fm rationem uero hōn idem. Si autem culpa aliud ponit non fm rationem sed re, est aliud remissio culpæ, & infuso grātiae, si

B consideratur ut mutationes, quamvis in ratione motus sint vñum, vt supra dīctum est. Culpa autem aliud ponit, & non solā substantiā gratiae. Absen- tia enim gratiae secundum se considerata, hēt tantū rationem p̄tē, non autem rationem culpæ, nisi secundū quod relinquitur ex actu voluntario pre- cedente, sicut tenebra nō habet rationem umbrae, nisi secundum quod, relinquitur ex interpositione corporis opaci. Sicut ergo ablātiō vmbrae impor- tāt nō solū remotionem tenebrae, sed remotionem corpīs impedientis, ita remissio culpæ nō solū importat ablationem absentiæ grātiae, sed ablationē impedimenti grātiae, quod erat ex actu peccati pre- cedente, non ut actus ille non fuerit, quia hoc est impossibile, sed ut propter illum influxus grātiae nō impediatur. Patet igitur quod remissio culpæ, & infuso grātiae non sunt idem secundum rem.

Et per hoc patet solutio ad prima quatuor.

AD QUINTVM dicendū, quod generatio vnius dicitur esse a Philosopho corruptio alterius per concomitantiam, quia de necessitate sunt simul, vel propter vñitatem motus, qui ad haec duas muta- tiones terminatur.

ARTICVLVS VII.

Vtrum culpa remissio infusione grātiae precedat.

S EPTIMO querit̄, vtrum remissio culpæ natura- liter p̄cedat infusionē grātiae & vñ quod sic, qā super illud psal. Sic in sancto appetitū tibi, dicit glo. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. Nisi quis prius deficiat in malo, numquā pueniet ad bonum: sed remissio culpæ facit deficere a malo, infuso autem grātiae peruenire ad bonum. ergo prius naturaliter ē remissio culpæ qđ infuso grātiae.

¶ 2 Præt. Prius in ordine nature est intelligere recipiens quām ipsam receptionem: sed forma non re- cipitur nisi in propria materia: ergo prius est intel- ligere materiam propriam, quām receptionem for- ma: sed ad hōc quod materia sit propria alicui for- mæ, requiritur qđ sit denudata a forma contraria: ergo prius naturaliter materia denudatur ab una for- ma, quām recipiat alia, & si naturaliter prius est re-

missio culpæ, quām infuso grātiae. Sed diceretur, qđ grātiae secundum quod habet respectum ad Deū in- fundētē gratiam, est prior naturaliter quā remissio culpæ: secundum uero quod habet ordinem ad subiectum, sic est posterior quām remissio culpæ.

¶ 3 Sed contra. In infusione grātiae includit̄ respectus grātiae ad suū subiectum cui infundit̄. si ergo se- cundum hunc respectum ad subiectū est posterior,

vñ qđ simpliciter infuso grātiae naturaliter sit post remissionē culpæ. Sed diceretur, quod grātiae habet duplē respectum ad subiectum. Vnu secundum

Quæst. dīct. S. Thoma. PPP 2 quod